

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

31 mai 2011

PROPOSITION DE LOI

**modifiant la loi du 21 mars 1991
portant réforme de certaines
entreprises publiques économiques
et le Code des sociétés afin de garantir
la présence des femmes
dans les instances délibératives
des entreprises publiques autonomes
et des sociétés cotées**

AMENDEMENTS

N° 21 DE MME **MARGHEM** ET M. **CLARINVAL**

Art. 2

Remplacer cet article comme suit:

“Art. 2. Dans la loi du 21 mars 1991 portant réforme de certaines entreprises publiques économiques, insérer un nouvel article 16/1, rédigé comme suit:

“Art. 16/1. Le conseil d’administration des entreprises publiques autonomes visées à l’article 1er, § 4, sont composés de manière à ce que la moitié des membres désignés par l’actionnaire public soient de sexe différent de celui des autres membres.

Documents précédents:

Doc 53 0211/ (S.E. 2010):

001: Proposition de loi de Mme Burgeon et consorts.
002 et 003: Amendements.
004: Rapport.
005: Texte adopté par la commission.
006: Amendements déposés en séance plénière.
007: Avis du Conseil d’État.
008: Amendements.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

31 mei 2011

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van de wet van 21 maart
1991 betreffende de hervorming van sommige
economische overheidsbedrijven
en tot wijziging van het Wetboek
van vennootschappen, teneinde te garanderen
dat vrouwen zitting hebben
in de beslissingsorganen van de autonome
overheidsbedrijven en de genoteerde
vennootschappen**

AMENDEMENTEN

Nr. 21 VAN MEVROUW **MARGHEM** EN DE HEER
CLARINVAL

Art. 2

Dit artikel vervangen door de volgende bepaling:

“Art. 2. In de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven wordt een artikel 16bis ingevoegd, luidende:

“Art. 16bis. De raad van bestuur van de in artikel 1, § 4, bedoelde autonome overheidsbedrijven wordt dusdanig samengesteld dat de helft door de overheidsaandeelhouders aangewezen leden van het andere geslacht zijn dan de overige leden.

Voorgaande documenten:

Doc 53 0211/ B.Z. (2010):

001: Wetsvoorstel van mevrouw Burgeon c.s.
002 en 003: Amendementen.
004: Verslag.
005: Tekst aangenomen door de commissie.
006: Amendementen ingediend in plenaire vergadering.
007: Advies van de Raad van State.
008: Amendementen.

Une appréciation objective tenant compte des situations particulières d'ordre personnel de tous les candidats est effectuée. Il peut être dérogé au premier alinéa, s'il ressort de cette appréciation objective que la parité prévue au précédent alinéa ne peut être atteinte.

Le ministre ayant les entreprises publiques dans ses attributions présente chaque année aux Chambres législatives un rapport d'avancement quant à l'évolution de la mixité des genres au sein des conseils d'administration des entreprises publiques.””

JUSTIFICATION

Dans son avis le Conseil d'État distingue les règles de composition des conseils d'administration des sociétés cotées et des entreprises publiques.

Le Conseil d'État estime qu'imposer des règles législatives quant à la composition des organes des sociétés cotées, même si elles peuvent répondre à un souci légitime d'assurer une égalité de traitement dans la représentation de chaque sexe au sein des organes dirigeants de entreprises, est de nature à être contraire à la liberté d'association garantie par la Constitution.

À l'instar des auteurs du présent amendement — qui l'ont déjà souligné par le dépôt des précédents amendements — le CE estime qu' il appartient aux actionnaires et à eux seuls de décider de la composition des organes de la société et de sanctionner le cas échéant une sous-représentativité des femmes au sein de ces derniers.

Le Conseil d'État tient un raisonnement différent pour les entreprises publiques. Il estime dans ce cas que si le recours à des quotas reste une mesure contraire au principe d'égalité, elle peut être envisagée dans le cadre d'une action positive des pouvoirs publics visant à lutter contre la sous-représentation des femmes dans les conseils d'administration de ces entreprises.

Le Conseil d'État précise cependant qu'une telle mesure dérogatoire au principe d'égalité doit répondre à des conditions de proportionnalité et de limitation dans le temps, conformément à la jurisprudence de la Cour de justice de l'Union européenne (CJUE). Une telle législation ne doit pas accorder de manière automatique et inconditionnelle la priorité aux candidats en raison de leur genre. Comme le dit le CE il faut "garantir aux candidats masculins ayant une qualification égale à celle des candidats féminins que les candidatures font l'objet d'une appréciation objective qui tient compte de tous les critères relatifs à la personnes des candidats et écarte la priorité accordée aux candidats féminins, lorsqu'un ou plusieurs de ces critères font pencher la balance en faveur du candidat masculin.". En effet, il faut garantir une comparaison

Alle kandidaten worden onderworpen aan een objectieve beoordeling waarbij rekening wordt gehouden met de bijzondere situaties van persoonlijke aard. Van het eerste lid mag worden afgeweken als uit die objectieve beoordeling blijkt dat de in dat lid bedoelde pariteit niet kan worden bereikt.

De minister bevoegd voor overheidsbedrijven legt elk jaar aan de Wetgevende Kamers een voortgangsrapport voor over de evolutie van de genderdiversiteit in de raden van de bestuur van de overheidsbedrijven.””

VERANTWOORDING

De Raad van State maakt in zijn advies een onderscheid tussen de regels voor de samenstelling van de raden van bestuur van de beursgenoteerde vennootschappen en van de overheidsbedrijven.

Volgens de Raad van State kan het opleggen van wetgevende regels inzake de samenstelling van de organen van de beursgenoteerde vennootschappen haaks staan op de door de Grondwet gewaarborgde vrijheid van vereniging, zelfs als met die regels wordt beoogd te beantwoorden aan een terecht streven naar gelijke behandeling in de vertegenwoordiging van de beide geslachten in de leidinggevende organen van de ondernemingen.

Net als de indieners van dit amendement — die daar in de eerder ingediende amendementen al hebben op gewezen — is de Raad van State van oordeel dat het alleen de aandeelhouders toekomt te beslissen hoe de organen van de onderneming moeten samengesteld zijn en in voorkomend geval een ondervertegenwoordiging van de vrouwen binnen die organen te bestraffen.

Voor de overheidsbedrijven volgt de Raad van State een andere redenering. Hij geeft aan dat het hanteren van quota in dat geval een maatregel blijft die in strijd is met het gelijkheidsbeginsel, maar dat hij niettemin kan worden overwogen in het kader van een positieve actie van de overheid die erop gericht is de ondervertegenwoordiging van vrouwen in de leidinggevende organen van die ondernemingen tegen te gaan.

De Raad van State preciseert echter dat een dergelijke maatregel die afwijkt van het gelijkheidsbeginsel moet beantwoorden aan voorwaarden van evenredigheid en van beperking in de tijd, conform de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie (HvJEU). Een dergelijke wetgeving mag niet automatisch en onvoorwaardelijk voorrang verlenen aan de kandidaten op grond van hun geslacht. Zoals de Raad van State aanstipt, moet die wetgeving "mannelijke kandidaten met gelijke kwalificaties als vrouwelijke kandidaten [waarborgen] dat de sollicitaties worden onderworpen aan een objectieve beoordeling, die rekening houdt met alle criteria betreffende de persoon van de sollicitanten en de aan vrouwelijke kandidaten toegekende voorrang buiten toepassing laat, wanneer één of meer van die criteria de balans ten

effective des titres et mérites de chaque candidat potentiel et l'attribution du poste au candidat le plus qualifié sur cette base, quel que soit son genre.

En outre, le Conseil d'État rappelle qu'une telle mesure est en soi temporaire et doit faire l'objet d'une évaluation dans le temps quant à l'objectif qu'elle porte.

Il faut bien constater que l'instauration de quotas semble être, dans le cas précis des entreprises publiques, un "mal nécessaire", l'impulsion nécessaire à l'évolution des comportements. Les auteurs de l'amendement souhaitent atteindre l'objectif par l'exemple et non par la contrainte. C'est pourquoi les auteurs du présent amendement soutiennent l'instauration d'une disposition générale relative au "quota de genres" pour les entreprises publiques. Une logique égalitaire complète implique d'imposer purement et simplement la parité homme-femme au sein des conseils d'administration des entreprises publiques autonomes. Si les pouvoirs publics peuvent agir, ils doivent le faire avec ambition et viser tout de suite le résultat le plus optimum.

Cependant, les auteurs du présent amendement s'inscrivent complètement dans les limitations relativement à une mesure de quota que préconise le Conseil d'État, contrairement au texte qui lui a été soumis.

C'est pourquoi les auteurs du présent amendement souhaitent reprendre et compléter l'amendement qu'ils avaient déjà déposé (amendement n° 3) en précisant que l'attribution des mandats d'administrateur dans une entreprise publique s'effectue tout d'abord sur la base d'une appréciation objective des situations personnelles de chaque candidat, avant de garantir la composition égalitaire prévue. Il est également ajouté que cette mesure de quota sera annuellement évaluée afin d'en vérifier l'efficacité et la pertinence.

Marie-Christine MARGHEM (MR)
David CLARINVAL (MR)

N° 22 DE MME MARGHEM ET CONSORTS

Art. 3

Remplacer cet article comme suit:

"Art. 3. À l'article 96, § 2, du Code des sociétés tel qu'inséré par la loi du 6 avril 2010, sont apportées les modifications suivantes:

1) compléter l'alinéa 1er par un 6°, libellé comme suit:

gunste van de mannelijke kandidaat doen doorslaan." (DOC 53 0211/007, blz. 10). Er moet immers worden gezorgd voor een daadwerkelijke vergelijking van de aanspraken en verdiensten van elke potentiële kandidaat en de betrekking moet worden toegekend aan de op grond daarvan meest gekwalificeerde kandidaat, ongeacht het geslacht van die kandidaat.

De Raad van State herinnert er voorts aan dat zo'n maatregel op zich tijdelijk is en dat hij metertijd moet worden geëvalueerd in het licht van de doelstelling die ermee wordt beoogd.

Men kan er niet omheen dat wat in het bijzonder de overheidsbedrijven betreft, voorzien in quota een "noodzakelijk kwaad" lijkt te zijn, als nodige impuls om de gedragingen te doen evolueren. De indieners van het amendement wensen de doelstelling te bereiken door voorbeelden te stellen en niet door dwang. Daarom steunen zij de invoering van een algemene bepaling inzake de "genderquota" voor de overheidsbedrijven. Een doorgetrokken egalitaire logica impliceert dat in de raden van bestuur van de autonome overheidsbedrijven gewoonweg de man/vrouwpariteit wordt opgelegd. Als de overheid kan optreden, moet ze dat met de nodige ambitie doen en onmiddellijk het best mogelijke resultaat beogen.

De indieners van dit amendement zijn het echter volledig eens met de beperkingen waarmee een quotamaatregel volgens de Raad van State gepaard moet gaan, in tegenstelling tot wat in de hem voorgelegde tekst is aangegeven.

Daarom wensen de indieners van dit amendement het eerder door hen ingediende amendement nr. 3 over te nemen en aan te vullen, door te preciseren dat de bestuursmandaten in een overheidsbedrijf in eerste instantie worden toegekend op grond van een objectieve beoordeling van de persoonlijke situatie van elke kandidaat, vóór de egalitaire samenstelling waarin is voorzien, wordt gewaarborgd. Tevens wordt eraan toegevoegd dat die quotamaatregel jaarlijks zal worden geëvalueerd om de doeltreffendheid en de relevantie ervan na te gaan.

Nr. 22 VAN MEVROUW MARGHEM c.s.

Art. 3

Dit artikel vervangen door wat volgt:

"Art. 3. In artikel 96, § 2, van het Wetboek van vennootschappen, zoals ingevoegd bij de wet van 6 april 2010, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1) het eerste lid wordt aangevuld met een punt 6°, luidende:

“6° Les efforts entrepris en vue d’améliorer la représentativité des femmes au sein du Conseil d’administration”;

2) à l’alinéa 2, les mots “et 5°” sont remplacés par les mots “5° et 6°”;

3) le dernier alinéa est complété comme suit:

“Le code de gouvernement d’entreprise devra comprendre des recommandations en vue d’améliorer la mixité des genres au sein des conseils d’administration. Dans l’attente de la désignation d’un tel code, le code de gouvernement d’entreprise désigné par l’Arrêté Royal du 6 juin 2010 reste d’application.”

JUSTIFICATION

1. La composition et le contrôle du conseil d’administration d’une société cotée en bourse sont et doivent rester de la responsabilité de ses actionnaires.

Tendre vers une plus grande mixité des genres au sein des conseils d’administration constitue cependant un objectif important à atteindre. L’apport des femmes dans tous les domaines professionnels n’est plus à démontrer et les auteurs du présent amendement en sont parfaitement convaincus.

Il faut garantir une égalité de chances entre les hommes et les femmes de compétences équivalentes et permettent à tous, indépendamment du genre, de se former et faire évoluer sa carrière avec les mêmes opportunités et les mêmes outils.

Les auteurs du présent amendement croient plus à la vertu de l’exemple et de l’encouragement que de la force et de l’obligation. Si un changement de mentalité doit intervenir de manière durable, il ne pourra émerger que de l’exemple et non de la contrainte. C’est pourquoi ils préfèrent en référer à la recommandation claire du Code de gouvernance d’entreprise: atteindre une présence de 30 % de femme au sein des conseils d’administration des sociétés cotées d’ici 7 ans, soit en 2018. C’est pourquoi également ils souhaitent que les pouvoirs publics donnent l’exemple également et que ces derniers veillent à nommer de manière paritaire, dans la mesure du possible, des hommes et des femmes de qualité au sein des conseils d’administration des entreprises publiques.

2. Les auteurs du présent amendement restent cependant convaincus que le changement doit d’abord venir du secteur, c’est finalement aux premiers intéressés, à savoir les actionnaires, de sanctionner une composition du conseil d’administration trop peu représentative des deux sexes. L’État n’a pas à interférer dans des relations purement privées.

La défense de ce principe est confirmée par le CE: “Selon cet article 518 du C. Soc, les administrateurs — qu’ils soient exécutifs ou non exécutifs — sont non seulement nommés

“6° de inspanningen om de vertegenwoordiging van de vrouwen in de raad van bestuur te verbeteren”;

2) in het tweede lid worden de woorden “en 5°” vervangen door de woorden “, 5° en 6°”;

3) het derde lid wordt aangevuld met de volgende zinnen:

“De Code inzake deugdelijk bestuur moet aanbevelingen bevatten met het oog op de verbetering van de genderdiversiteit in de raden van bestuur. In afwachting van de uitwerking van een dergelijke code blijft de in het koninklijk besluit van 6 juni 2010 vermelde Code inzake deugdelijk bestuur van toepassing.”

VERANTWOORDING

1. De samenstelling van en het toezicht op de raad van bestuur van een beursgenoteerde vennootschap is een taak van de aandeelhouders en dat moet zo blijven.

Streven naar een grotere genderdiversiteit in de raden van bestuur blijft echter een belangrijke doelstelling. Het hoeft geen betoog dat de inbreng van de vrouwen in alle beroepsdomeinen aanzienlijk is. De indieners van dit amendement zijn zich daar ten volle van bewust.

Er moet worden gezorgd voor gelijke kansen tussen mannen en vrouwen met een gelijkwaardige bekwaamheid en eenieder moet, zonder onderscheid van geslacht, opleidingen kunnen volgen en met dezelfde mogelijkheden en instrumenten zijn of haar loopbaan kunnen uitbouwen.

De indieners van dit amendement geloven meer in de deugd van voorbeeldgedrag en aanmoediging dan in dwang en verplichting. Een blijvende mentaliteitsverandering zal alleen kunnen ontstaan uit voorbeeldgedrag en niet uit dwang. Daarom verkiezen ze te verwijzen naar de duidelijke aanbeveling in de Code inzake deugdelijk bestuur: ervoor zorgen dat over 7 jaar, met andere woorden in 2018, drie op de tien leden van de raden van bestuur van de beursgenoteerde vennootschappen vrouwen zijn. Om diezelfde reden willen zij dat de overheid het goede voorbeeld geeft en erover waakt dat, in de mate van het mogelijke, het aantal mandaten in de raden van bestuur van de overheidsbedrijven gelijk wordt verdeeld over bekwame mannen en vrouwen.

2. De indieners van dit amendement blijven er echter van overtuigd dat de verandering in de eerste plaats van de sector zelf moet komen. Tenslotte moeten de eerste betrokkenen, met name de aandeelhouders, sancties opleggen als de beide geslachten onvoldoende vertegenwoordigd zijn in de raad van bestuur. De Staat hoeft zich niet te bemoeien met louter privéaangelegenheden.

Ook de Raad van State bevestigt dat principe: “Luidens dat artikel 518 van het W.Venn. worden de bestuurders — onge-

par l'assemblée générale des actionnaires mais aussi toujours révocables par elle: cette règle — considérée comme relevant de l'ordre public — est celle de la révocabilité ad nutum, c'est-à-dire à tout moment sans préavis ni motif ni indemnité. Ce faisant, le droit des sociétés anonymes affirme le principe de la souveraineté de l'assemblée générale, qui n'est lui-même rien d'autre que la concrétisation de la liberté d'association garantie par l'article 27 de la Constitution. Le droit de s'associer implique celui de choisir la forme du groupement et les membres de ses organes. ... Certes, des aménagements statutaires relatifs à la désignation des administrateurs sont admis mais dans la même mesure, à savoir pour autant que l'assemblée générale des actionnaires conserve sa liberté de choix, dans le respect du principe du libre exercice du droit de vote par les actionnaires et sous réserve d'un éventuel détournement de pouvoir ou abus de majorité."

3. De plus, une intervention législative trop intrusive risque d'avoir des effets pervers et contreproductifs. En témoigne l'expérience norvégienne, citée comme premier exemple par tous les défenseurs de l'instauration d'un quota. En effet, il faut souligner que tout d'abord certaines sociétés se sont retirées des marchés cotés suite à cette obligation, ensuite que finalement le pourcentage atteint ne correspond pas à un véritable bond en avant des femmes puisque pas mal d'entre elles cumulent les mandats dans différentes sociétés (cf. Norvège, *Étude Institute of Social Research*, presque 40 % des femmes ont au moins deux mandats, phénomène des "golden skirts").

Le risque est grand donc de voir les entreprises du Bel 20 quitter les marchés belges.

Il faut également se placer dans une perspective plus large: les sociétés cotées interagissent sur un marché mondial. Les contraintes toujours plus importantes que la réglementation belge fait peser sur les sociétés cotées, risquent à court terme de provoquer une fuite des investisseurs pour qui l'attractivité du marché belge va considérablement diminuer

4. Les auteurs du texte soumis au Conseil d'État ne répondent pas à l'avis rendu par ce dernier.

Le Conseil d'État confirme dans son avis la lecture faites par les auteurs de l'amendement précédemment déposé (et non adopté):

a) l'imposition d'une mesure de quota est une mesure susceptible de porter atteinte au principe d'égalité et partant doit être maniée avec prudence;

acht of ze uitvoerend lid zijn of niet — niet alleen benoemd door de algemene vergadering van aandeelhouders, maar kunnen ze ook te allen tijde door haar worden ontslagen: die regel — die beschouwd wordt als een regel van openbare orde — is de regel van de afzetbaarheid *ad nutum*, dat wil zeggen te allen tijde, zonder vooropzegging, zonder reden en zonder schadevergoeding. Zodoende bevestigt het recht inzake naamloze vennootschappen het beginsel van de soevereiniteit van de algemene vergadering, dat op zich niets anders is dan de concretisering van de vrijheid van vereniging gewaarborgd bij artikel 27 van de Grondwet. Het recht om zich te verenigen houdt het recht in om de vorm van de groepering te kiezen en de leden van de organen daarvan. (...) Aanpassingen in het statuut met betrekking tot de aanwijzing van de bestuurders zijn weliswaar mogelijk, maar tot op dezelfde hoogte, dat wil zeggen voor zover de algemene vergadering van aandeelhouders haar keuzevrijheid behoudt, met inachtneming van het beginsel van de vrije uitoefening van het stemrecht door de aandeelhouders en onder voorbehoud van eventuele machtsafwijking of misbruik van een meerderheid." (DOC 53 0211/077, blz. 12-13).

3. Bovendien dreigt een al te indringend wetgevend optreden kwalijke gevolgen te hebben en contraproductief te zijn. Dat moge blijken uit de ervaring met de regeling in Noorwegen, die door alle verdedigers van de invoering van quota als eerste voorbeeld wordt aangehaald. Er moet immers op gewezen worden dat sommige vennootschappen zich als gevolg van die verplichting van de beurs hebben teruggetrokken; bovendien stemt het bereikte percentage niet overeen met een echte toename van het aantal vrouwen omdat veel vrouwen in tal van ondernemingen mandaten bekleden (zie het onderzoek van het *Institute of Social Research* naar de situatie in Noorwegen, waaruit blijkt dat nagenoeg 40 % van de vrouwen minstens twee mandaten uitoefent; dat is het fenomeen van de *golden skirts*).

Het gevaar is dus groot dat Bel 20-ondernemingen de Belgische beurs de rug zullen toekeren.

Voorts moet deze aangelegenheid ruimer worden bekeken: de beursgenoteerde vennootschappen opereren nu eenmaal op een wereldwijde markt, waar zij elkaar beïnvloeden. De almaar dwingender beperkingen die de Belgische regelgeving de beursgenoteerde vennootschappen oplegt, dreigen op korte termijn de beleggers weg te jagen, omdat de Belgische markt voor hen veel minder aantrekkelijk zal worden.

4. De indieners van de aan de Raad van State voorgelegde tekst bieden geen antwoord op de opmerkingen die de Raad van State in zijn advies formuleert.

De Raad van State bevestigt in zijn advies de lezing van de indieners van het eerder ingediende (doch niet aangenomen) amendement:

a) een quotumverplichting is een maatregel die mogelijk-kerwijze indruist tegen het gelijkheidsbeginsel en dan ook tot omzichtigheid noopt;

b) l'opportunité et la légalité d'une telle mesure doit s'effectuer de manière différente pour les sociétés cotées et les entreprises publiques;

c) pour les sociétés cotées, une telle mesure heurte le principe de la liberté d'association dont la constitution d'une société privée est une application;

d) pour les entreprises publiques une mesure d'action positive sous la forme de l'imposition d'un quota peut s'enviesager pour autant qu'elle soit bien encadrée par une mesure d'évaluation dans le temps quant à l'objectif qu'elle poursuit et par une clause d'ouverture. Ces critères correspondent aux gardes fous que tant notre cour constitutionnelle que la cour de justice de l'union européenne estiment nécessaires à une mesure rompant ainsi l'égalité de traitement.

Les auteurs du texte adopté ne répondent pas au CE sur ces aspects fondamentaux:

a) approche identique de la problématique des sociétés cotées et des entreprises publiques;

b) pas de réponse quant au choix qui doit rester l'apanage des actionnaires: On maintient un système de quota absolu alors que le CE souligne: En conclusion, la question se pose de savoir si en imposant aux assemblées générales d'actionnaires des sociétés cotées l'obligation de respecter un quota absolu et inconditionnel de membres d'un sexe déterminé dans la composition du conseil d'administration alors qu'elles ont jusqu'à présent arrêté cette composition en toute liberté, la proposition de loi à l'examen ne remet pas fondamentalement en cause les règles actuelles qui régissent le droit des sociétés anonymes dès lors que celles-ci s'organisent autour du principe de la souveraineté de l'assemblée générale des actionnaires et concrétisent ainsi la liberté d'association.”;

c) pas de mesure d'ouverture: principe du quota absolu qui ne laisse pas le choix face à un candidat qui a le genre requis pour remplir le quota et un autre qui présente plus de “titres et mérites” mais qui est de l'autre sexe: on en arrive à engager l'administrateur le moins compétent. Les recours de candidats évincés juste pour faire place à la personne nécessaire pour remplir le quota ont beaucoup de chance d'aboutir dans la mesure où ces derniers pourront démontrer qu'ils ont été évincés non sur la base d'une comparaison objective de leur profil et qualités mais uniquement parce qu'ils ne sont pas du “bon” genre.

b) of een dergelijke maatregel wenselijk en wettig is, moet verschillend worden nagegaan naargelang het om beursgenoteerde vennootschappen dan wel overheidsbedrijven gaat;

c) voor de beursgenoteerde vennootschappen is een dergelijke maatregel in strijd met de vrijheid van vereniging, waarvan de oprichting van een besloten vennootschap een toepassing is;

d) voor de overheidsbedrijven kan een quotumverplichting bij wijze van positieve actie worden overwogen, voor zover zij met passende nadere voorwaarden gepaard gaat, zoals een evaluatie van de doelstelling in de tijd en een openingsclausule. Die criteria stemmen overeen met de beperkingen die zowel het Belgisch Grondwettelijk Hof als het Hof van Justitie van de Europese Unie noodzakelijk achten met betrekking tot een maatregel die de gelijkheid van behandeling aldus doorbreekt.

De indieners van de aangenomen tekst gaan niet in op de opmerkingen van de Raad van State in verband met de volgende fundamentele aspecten:

a) identieke benadering van het vraagstuk voor zowel beursgenoteerde vennootschappen als overheidsbedrijven;

b) geen reactie in verband met de keuzevrijheid, die het voorrecht van de aandeelhouders moet blijven. Men houdt vast aan een quotaregeling, terwijl de Raad van State onderstreept: “het besluit is dan ook dat de vraag rijst of, door aan de algemene vergaderingen van aandeelhouders van genoteerde vennootschappen de verplichting op te leggen om een absoluut en onvoorwaardelijk quotum in acht te nemen betreffende het aantal leden van een bepaald geslacht in de samenstelling van de raad van bestuur, terwijl ze tot op heden die samenstelling volledig vrij hebben bepaald, het voorliggende wetsvoorstel de huidige regels van het recht inzake naamloze vennootschappen niet volledig op de helling zet, aangezien deze georganiseerd zijn volgens het beginsel van de soevereiniteit van de algemene vergadering van aandeelhouders en aldus een concrete uiting zijn van de vrijheid van vereniging”;

c) geen openingsclausule: principe van het absolute quotum, waarbij geen keuze mogelijk is tussen een kandidaat die het juiste geslacht heeft om het quotum te bereiken, en een kandidaat met meer “aanspraken en verdiensten”, maar die niet het juiste geslacht heeft; uiteindelijk zal het bestuursmandaat naar de minst bekwame persoon gaan. Kandidaten die zijn afgewezen ten voordele van een persoon met het juiste geslacht om het quotum te bereiken, en daarom verhaal willen uitoefenen, maken veel kans aan het langste eind te trekken; zij zullen immers kunnen aantonen dat zij niet op grond van een objectieve vergelijking van hun profiel en kwaliteiten werden afgewezen, maar louter omdat zij het “foute” geslacht hadden.

N° 23 DE MME MARGHEM ET CONSORTS

Art. 4

Remplacer cet article comme suit:

“Art. 4. Le ministre ayant la Justice dans ses attributions présente aux Chambres législatives un rapport d’avancement quant à l’évolution de la mixité des genres au sein des conseils d’administration des sociétés cotées en bourse, dans le courant du second semestre de la septième année suivant l’entrée en vigueur de cette loi.”

JUSTIFICATION

Il est important que les objectifs visant une plus grande mixité au sein des organes dirigeants des entreprises puissent être suivi de près par le Parlement qui pourra alors ajuster sa politique en fonction de l’évolution de la situation concrète sur le terrain.

Cependant, il faut agir dans le respect des mandats en cours, c’est pourquoi il est prévu que le rapport d’évaluation devra intervenir après une période de 7 ans. Cette durée de 7 ans semble aux yeux de différents praticiens constituer le temps nécessaire pour assurer une plus grande présence de femmes au fur et à mesure du renouvellement des mandats d’administrateur au sein des conseils d’administration,

Les parlementaires pourront de cette manière prendre les mesures qu’ils estimeront adéquates en fonction du résultat après cette période “probatoire”,

N° 24 DE MME MARGHEM ET CONSORTS

Art. 5

Supprimer cet article

N° 25 DE MME MARGHEM ET CONSORTS

Art. 6

Remplacer cet article comme suit:

“Art. 6. La mise en œuvre de l’obligation imposée à l’article 2 s’opère au fur et à mesure du renouvellement des mandats en cours.”

JUSTIFICATION

La nouvelle règle de composition du conseil d’administration des entreprises publiques ne peut avoir pour effet de

Nr. 23 VAN MEVROUW MARGHEM c.s.

Art. 4

Dit artikel vervangen door wat volgt:

“Art. 4. De voor Justitie bevoegde minister legt de Wetgevende Kamers, in de tweede helft van het zevende jaar nadat deze wet in werking is getreden, een voortgangsrapport voor over de evolutie van de genderdiversiteit in de raden van bestuur van de beursgenoteerde vennootschappen.”

VERANTWOORDING

Het is belangrijk dat de maatregelen die strekken tot een betere genderdiversiteit binnen de bedrijfsleiding van nabij kunnen worden opgevolgd door het Parlement, dat het beleid vervolgens zal kunnen bijsturen volgens de ontwikkeling van de situatie in het veld.

Niettemin moeten de bestaande mandaten in acht worden genomen; daarom wordt bepaald dat het evaluatierapport er komt na een periode van 7 jaar. Volgens diverse mensen uit de sector is een periode van 7 jaar vereist opdat meer vrouwen in de bedrijfsleiding terechtkomen naarmate de bestuursmandaten in de raden van bestuur worden vernieuwd.

Na die “proefperiode” zullen de parlementsleden de maatregelen kunnen nemen die zij in het licht van de bevindingen op dat ogenblik passend achten.

Nr. 24 VAN MEVROUW MARGHEM c.s.

Art. 5

Dit artikel weglaten.

Nr. 25 VAN MEVROUW MARGHEM c.s.

Art. 6

Dit artikel vervangen door wat volgt:

“Art. 6. De tenuitvoerlegging van de bij artikel 2 opgelegde verplichting gebeurt naarmate de lopende mandaten worden hernieuwd.”

VERANTWOORDING

De nieuwe regeling inzake de samenstelling van de bestuursraden van de overheidsinstellingen mag niet leiden tot

remettre les mandats déjà attribués en cause. C'est pourquoi il est prévu que cette obligation de parité soit remplie au fur et à mesure du renouvellement des mandats en cours, en proposant chaque fois que c'est possible, dans la mesure des disponibilités et des compétences des candidats au poste à pourvoir, la nomination d'un administrateur du genre sous représenté.

Marie-Christine MARGHEM (MR)
David CLARINVAL (MR)
Zuhai DEMIR (N-VA)
Karel UYTTERSROT (N-VA)
Willem-Frederik SCHILTZ (N-VA)

de overdracht van de reeds toegewezen bestuursmandaten. Daarom is bepaald dat aan die pariteitsplicht wordt voldaan naarmate de lopende mandaten aan hernieuwing toe zijn, door telkens wanneer dat mogelijk is, naar gelang van de beschikbaarheid en van de capaciteiten van de kandidaten voor de te begeven functie, een bestuurder van het ondervertegenwoordigde geslacht te benoemen.